

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annettua lakia muutettavaksi siten, että käyttökustannusten valtionosuusasteikkoa alennettaisiin kantokykyluokkien 4—10 osalta yhdellä prosenttiyksiköllä viiden vuoden aikana. Näin säästyvät varat olisi tarkoitus käyttää vaikean koulurakentamistilanteen korjaamiseksi perustamiskustannusten valtionosuuksiin ja -avustuksiin varattujen määrärahojen korottamiseen.

Esitykseen sisältyy lisäksi ehdotus oppilaiden kotikuntien maksuosuuksien ja -korvausten ennakkomaksuvelvollisuudesta sekä eräitä lähinnä lakiteknisistä ja hallinnon yksinkertaistamiseen tähtääviä muutoksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan sen vahvistamista seuraavan kalenterivuoden alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Perustamiskustannuksiin varattujen määrärahojen korottaminen

Peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (1112/78), jäljempänä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuslaki, mukaan kunta saa laissa mainittuihin peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston perustamiskustannuksiin valtionosuutta 6—94 prosenttia kunnan kantokykyluokasta riippuen. Perustamiskustannuksina pidetään muun muassa huonetilojen rakentamisesta, laajentamisesta, ostamisesta tai muulla tavoin hankkimisesta, niissä tehtävistä perusparannuksista, alueen kuntoonpantosta ja kunnallisteknisistä töistä, sähkö-, vesihuolto tai muuhun sellaiseen laitokseen liitty-

misestä samoin kuin teiden ja aitausten tekemisestä, edellä tarkoitettuihin toimenpiteisiin liittyvistä kunnossapitotöistä sekä tilojen ensikermaisesta kalustamisesta ja varustamisesta aiheuttavia kustannuksia. Perustamiskustannuksiin tulevan valtionosuuden ehtona on, että kunta on saanut opetusministeriöltä rakentamislupaan. Viranomaiskäsitely voidaan valtioneuvoston vuosittain tekemällä päätöksellä määrätä toisinkin sen mukaan, minkä hintaisesta hankkeesta on kysymys. Voimassa olevan päätöksen mukaan opetusministeriön myöntämä rakentamislupaa ei tarvita, jos hankkeen kustannusarvio alittaa miljoona markkaa. Näissä tapauksissa riittää, että asianomainen lääninhallitus on hyväksynyt hankkeen toteuttamishojelman. Alle 500 000 markan suuruiset hankkeet luetaan puolestaan käyttökustannuksiksi ja hankkeet voidaan toteuttaa ilman valtion viranomaisen myötävaikutusta.

Perustamiskustannuksiin opetusministeriön päätöksellä myönnetyn valtionosuuden maksamista riippuu kunnan kantoköylyluokasta. Kantoköylyluokkaan 1 ja 2 kuuluvat kunnat saavat rahoituksen rakentamistyön edistymisen mukaan. Muut kunnat saavat valtionosuuden jälkikäteen hankkeen valmistumista seuraavan kalenterivuoden alusta lukien seitsemän vuoden aikana vuotuisina yhtä suurina erinä. Maksamattomalle osalle suoritetaan Suomen Pankin peruskorkoa vastaava vuotuinen korko.

Perustamiskustannusten valtionosuuksiin valtion tulo- ja menoarvioon vuosittain varatuista määrärahoista osa käytetään aikaisempina vuosina myönnettyjen lupien edellyttämiin valtionosuuksiin, osa kyseisenä vuonna myönnettävien lupien edellyttämiin rakentamisaikaisiin valtionosuuksiin, osa lääninhallituksen päätöksellä toteutettujen hankkeiden rahoittamiseen sekä osa muihin lakimääräisiin menoihin kuten ensikertaiseen kalustamiseen. Määrärahamomentin käyttöperusteluissa vuotuinen rakentamislupien myöntämisvaltuus on rajattu kyseisen vuoden hintatason mukaisista normaalihinnoista laskien hankkeista kokonaisuudessaan aiheutuvan valtionosuuden määrään.

Uusien koulutilojen rakentamistarve sekä nykyisten tilojen korjaustarve on osoittautunut huomattavasti suuremmaksi kuin mihin valtiontaloudellisista syistä on ollut mahdollista myöntää valtionosuutta. Ylimpiin kantoköylyluokkiin kuuluvat kunnat ovat joutuneet rakentamaan suurimman osan koulurakennuksista ilman valtionosuutta, koska niiden on pitänyt hankkia koulunpidon kannalta välttämättömiä tiloja nopeammin kuin valtion tulo- ja menoarvioon otettujen määrärahojen mukaan mitoitettu valtakunnallinen rakentamisen kii-reellisyysjärjestys olisi edellyttänyt.

Esimerkiksi tämän vuoden määrärahoista haettiin opetusministeriöltä rakentamislupaa 136:lle peruskoulun ja lukion rakennushankkeelle, mutta vain 36:lle voitiin myöntää lupa.

Kun valtiontaloudellisista syistä ei jatkossakaan ole mahdollista kasvattaa rakentamiseen varattuja määrärahoja nopeasti, tulee etsiä keinoja koulutoimen valtionosuuksiin varattujen määrärahojen uudelleen kohdentamisesta.

Kunnat saavat voimassa olevan lain mukaan valtionosuutta peruskoulun, lukion ja kirjaston käyttökustannuksiin 51—86 prosenttia kuntien kantoköylyluokasta riippuen. Perustamiskustannusten valtionosuuksiin varatta-

vien määrärahojen korottamiseksi ehdotetaan, että käyttökustannuksiin maksettavan valtionosuuden määrää supistetaan alentamalla käyttökustannusten valtionosuusasteikkoa yhdellä prosenttiyksiköllä. Toimenpide olisi väliaikainen ja koskisi viitenä vuonna syntyviä kustannuksia. Kun 1—3 kantoköylyluokkiin kuuluville kunnille ehdotettu valtionosuusasteikon alennus merkitsisi kohtuuttomia kunnallistaloudellisia vaikeuksia, ehdotetaan, että nämä kunnat jätetään kuitenkin poikkeusjärjestelyjen ulkopuolelle. Perustamiskustannuksiin varattavien määrärahojen korottamisesta ehdotetaan otettavaksi säännös lain voimaantulopöytäkirjään. Säännöksessä määrärahojen korotus ilmaistaisiin rakentamislupien myöntämisvaltuuksien ja toteuttamisohjelman hyväksymisvaltuuksien vähimmäistasona viiden vuoden aikana. Vähimmäistasona määrättäessä otettaisiin vertailukohdaksi vuosina 1983—87 myönnettyistä luvista aiheutuneen valtionosuuden ja -avustuksen määrä.

Tarkoitus olisi ottaa samalla käyttöön menettely, jossa opetusministeriö ilmoittaisi rakentamislupia koskevassa vuotuisessa päätöksessään todennäköisen aikataulun rakentamislupien myöntämiseksi sillä kertaa hylätyille hankkeille. Tällä menettelyllä parannettaisiin kuntien mahdollisuuksia varautua hyvissä ajoin rakentamisen aloittamiseen ja hankkeiden rahoittamiseen.

1.2. Muut ehdotetut muutokset

Lukiolain 26 ja 51 §:n muuttamisesta annetulla lailla (88/88) ja iltalukiolain muuttamisesta annetulla lailla (89/88) saatettiin yksityisten lukioiden sekä kunnallisten että yksityisten iltalukioiden ja lukioiden iltalinjojen oppilaiden kotikunnat maksuvelvollisiksi mainittujen koulujen käyttökustannuksiin valtionosuuden ja -avustuksen ylittävältä osalta. Samalla myös koulujen valtionosuuden ja -avustuksen määrätymistapa muutettiin vastaavaksi kuin peruskouluissa ja kunnallisissa lukioissa (peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuslain 15 §:n 2 momentin muutos 91/88) eli, että valtionosuus ja -avustus määräytyy oppilaiden kotikuntien kantoköylyluokituksen perusteella. Lakien muutokset tulivat voimaan 1 päivänä elokuuta 1988. Aikaisemmin valtionrahoitus määräytyi valtionosuuslain 6 §:n 2 momentin ja 6 a §:n perusteella koulun sijain-

tikunnan kantokylukuokan mukaan. Viimeksi mainittuja säännöksiä ei lainmuutoksen yhteydessä muutettu.

Vaikka lain 15 §:n 2 momentti syrjäyttää erityissäännöksenä 6 ja 6 a §:n yleissäännökset, ehdotetaan ne selvyiden vuoksi muutettaviksi niin, ettei niissä enää mainittaisi yleisesti valtionosuuden ja -avustuksen määräytymistä koulun sijaintikunnan kantokylukuokan mukaan. Kun oppilaiden kotikunnat eivät ole korvausvelvollisia lukion ja iltalukion perustamiskustannusten osalta, otettaisiin 6 §:n 2 momenttiin kuitenkin säännös, jonka mukaan perustamiskustannuksiin myönnettävä valtionavustus ja sen maksatus määräytyy sijaintikunnan kantokylukuokan mukaan.

Peruskouluja, lukioita ja iltalukioita koskevassa lainsäädännössä ei ole säädetty kotikuntaosuuksien ja -korvausten ennakkomaksuvelvollisuudesta. Tällainen velvollisuus on sen sijaan ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetussa laissa (494/83). Peruskoulujen ja lukioiden osalta kotikuntaosuudet on maksettu tähän asti kuntien keskinäisiin sopimuksiin perustuen. Eräät kunnat ovat kuitenkin lainsäädännön puuttumiseen vedoten kieltäytyneet ennakoiden maksamisesta ja päättäneet maksaa osuutensa vasta jälkikäteen kun valtionosuuksien suuruus on lopullisesti määrätty. Tästä aiheutuu erityisesti yksityisille lukioille vaikeuksia suoriutua opettajien palkkojen ja muiden kuukausittain erääntyvien menojen maksamisesta, kun kouluilla ei ole enää oikeutta oppilasmaksujen perimiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuslakiin lisättäväksi uusi 15 a §, jossa säädettäisiin oppilaiden kotikuntien velvollisuudesta maksaa ennakoita maksuosiin ja -korvauksiin. Ennakot perustuisivat kouluhallituksen maksamiin valtionosuuden ja -avustuksen ennakoihin ja maksuajankohdat olisivat kuten ammatillisissa oppilaitoksissa eli helmikuu ja lokakuu. Kunnilla ja yksityisillä kouluilla säilyisi edelleen mahdollisuus sopia maksuosiuksista ja -korvauksista sekä niiden maksuajankohdista.

Peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuslain 13 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvoisto määrää vuosittain ne yleiset perusteet, joita noudattaen kouluhallituksen ja lääninhallituksen on hyväksyttävä rakennuksen luonnospiirustukset ja rakennustapaselostukset sekä määrättävä rakennuksen valtionosuuden

perusteena olevat normaalihinnat. Säännöksen perusteella on annettu vuosittain päätökset peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston suunnittelun, rakentamisen ja normaalihintojen perusteista. Tänä vuonna annettiin ensimmäisen kerran erikseen päätös rakennusten suunnittelun, rakentamisen ja normaalihintojen perusteista ja erikseen päätös huonetilojen normaalihinnoista. Kun ensiksi mainittu päätös on sisällöltään sellainen, ettei sen muuttamiselle vuosittain ole tarvetta, ehdotetaan 13 §:n 1 momentti muutettavaksi niin, että vain viimeksi mainittu normaalihintoja koskeva päätös tulisi antaa vuosittain.

2. Taloudelliset vaikutukset

Käyttökustannusten valtionosuusasteikon alentamisen arvioidaan vähentävän valtion menoja viiden vuoden aikana noin 80 miljoonaa markkaa vuodessa. Peruskoulu- ja lukiorakentamisen valtionosuusmäärärahojen korottaminen lisäisi valtion menoja kahdentoista vuoden aikana siten, että kokonaislisäys vastaisi edellä mainittua käyttökustannusten valtionosuuksien vähennystä.

Vuosina 1983—87 rakentamislupien myöntämisvaltuudet ja toteuttamisohjelmien hyväksymisvaltuudet olivat vuoden 1989 arvioidun kustannustason mukaan laskien vuosittain keskimäärin 170 miljoonaa markkaa. Ehdotettu korotus olisi siten viiden vuoden aikana keskimäärin vähintään 50 prosenttia. Jotta suhdanepoliittiset tekijät voitaisiin ottaa kuitenkin huomioon valtuuden suuruutta määrättäessä, säädettäisiin vuosittaisen korotuksen vähimmäismäärä 40 prosentiksi.

3. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan sen vahvistamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Laki olisi valtionosuusasteikkojen alentamisen osalta väliaikainen ja sitä sovellettaisiin viitenä vuonna syntyviin peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston käyttökustannuksiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista 28 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (1112/78) 6 §:n 2 momentti, 6 a § ja 13 §:n 1 momentti sekä väliaikaisesti 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti 3 päivänä helmikuuta 1984 annetussa laissa (144/84), 6 §:n 2 momentti ja 13 §:n 1 momentti 31 päivänä joulukuuta 1986 annetussa laissa (1053/86) sekä 6 a § 27 päivänä toukokuuta 1983 ja 29 päivänä tammikuuta 1988 annetuissa laeissa (480/83 ja 91/88), sekä

lisätään lakiin uusi 15 a § seuraavasti:

4 §

Kunta saa valtionosuutta 2 momentissa tarkoitettuihin peruskoulun lakisääteisten tehtävien hoitamisesta aiheutuviin käyttökustannuksiin kuntien kantokykyluokituksen mukaan seuraavasti:

Kantokykyluokka	Valtionosuus prosenttia
1	86
2	82
3	78
4	73
5	69
6	65
7	61
8	58
9	54
10	50

5 §

Kunta saa valtionosuutta 2 momentissa tarkoitettuihin lukion säädettyjen tehtävien hoitamisesta aiheutuviin käyttökustannuksiin 4 §:n 1 momentin mukaisesti kantokykyluokasta riippuen 50—86 prosenttia, jos lukio täyttää säädetty valtionosuuden ehdot.

6 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta valtionavustuksesta on voimassa, mitä tässä laissa on säädetty valtionosuudesta kunnan lukiolle. Perustamiskustannuksiin myönnettävä valtionavustus ja sen maksatus määräytyy sijaintikunnan kantokykyluokan mukaan. Muut valtionavustuksen ehdot määrätään asetuksella ja tarvittaessa opetusministeriön päätöksellä.

6 a §

Kunnan iltalukion ja kunnan lukion iltalinjan valtionosuudesta ja -avustuksesta on voimassa, mitä tässä laissa on säädetty kunnan lukiosta.

Yksityisen iltalukion ja yksityisen lukion iltalinjan valtionavustuksesta on voimassa, mitä yksityisen lukion valtionavustuksesta on säädetty.

8 §

Kunta saa valtionosuutta 4 §:n 1 momentin mukaisesti kunnan kantokykyluokasta riippuen 50—86 prosenttia niihin kirjaston käyttömenoihin, joiden kunnan asukasta kohti lasketun määrän valtioneuvosto vahvistaa etukäteen vuosittain todennäköisten keskimääräisten kustannusten perusteella erityyppisiä kuntia varten. Milloin kustannustaso on olennaisesti muuttunut siitä tasosta, minkä perusteella käyttökustannusten asukasta kohti laskettu määrä on vahvistettu, valtioneuvosto tarkistaa niiden määrän kalenterivuoden päättyttyä kustannustason muutosta vastaavasti.

13 §

Valtioneuvosto päättää peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennusten suunnittelun, rakentamisen ja normaalihintojen perusteista sekä määrää vuosittain näiden rakennusten huoneilojen normaali hinnat. Kouluhallitus määrää vuosittain 2 §:n 3 momentin 4 kohdassa ja 7 §:n 3 momentin 4 kohdassa mainitun huoneilojen ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen normaalihintojen perusteet. Huoneilojen normaali hinnat on määrättävä niin, että ne vastaavat taloudellisesti toteutettujen peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennusten keskimääräisiä kustannuksia. Koulurakentamisen

kustannusseurantaa varten kunnan tulee toimittaa kouluhallitukselle tekemiinsä urakkasopimuksiin perustuvat kustannustiedot rakennushankkeistaan viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun rakennustyöt on aloitettu. Hyväksyessään toteuttamisohjelman kouluhallitus tai lääninhallitus määrää hankkeen normaali-hinnan.

— — — — —
15 a §

Oppilaan kotikunnan tulee suorittaa toiselle kunnalle peruskoululain 88 §:n 2 momentissa, lukiolain 26 §:ssä ja iltalukiolain 16 a §:ssä tarkoitettuihin maksuosuuksiin ennakkona kouluhallituksen maksamiin ennakkoihin perustuen kaksi erää, joista ensimmäinen on maksettava helmikuussa ja toinen lokakuussa, jollei kuntien kesken ole toisin sovittu.

Mitä edellä 1 momentissa on säädetty ennakoiden suorittamisesta toiselle kunnalle, sovelletaan myös yksityisen koulun ylläpitäjälle lu-

kiolain 51 §:n ja iltalukiolain 21 §:n 1 momentin mukaan maksettaviin korvauksiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 19 .

Lain 4 §:n 1 momentin, 5 §:n 1 momentin ja 8 §:n 1 momentin muutokset ovat voimassa viisi vuotta tämän lain voimaantulosta ja niitä sovelletaan säännösten voimassaoloaikana syntyneisiin käyttökustannuksiin.

Peruskoulun ja lukion perustamiskustannuksiin myönnetään viiden vuoden aikana tämän lain voimaantulosta valtionosuutta ja -avustusta siten, että luvan saaneiden hankkeiden normaalihinnoista lasketun valtionosuuden ja -avustuksen määrä on yleisen kustannustason muutokset huomioon ottaen keskimäärin vähintään 50, vuosittain kuitenkin vähintään 40, prosenttia suurempi kuin vuosina 1983—87 myönnettyistä luvista aiheutuneen vastaavalla tavalla lasketun valtionosuuden ja -avustuksen määrä.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1988

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Christoffer Taxell*

Laki

peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista 28 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (1112/78) 6 §:n 2 momentti, 6 a § ja 13 §:n 1 momentti sekä väliaikaisesti 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti 3 päivänä helmikuuta 1984 annetussa laissa (144/84), 6 §:n 2 momentti ja 13 §:n 1 momentti 31 päivänä joulukuuta 1986 annetussa laissa (1053/86) sekä 6 a § 27 päivänä toukokuuta 1983 ja 29 päivänä tammikuuta 1988 annetuissa laeissa (480/83 ja 91/88), sekä

lisätään lakiin uusi 15 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Kunta saa valtionosuutta 2 momentissa tarkoitettuihin peruskoulun lakisääteisten tehtävien hoitamisesta aiheutuviin käyttökustannuksiin kuntien kantokykyluokituksen mukaan seuraavasti:

Kantokykyluokka	Valtionosuus prosenttia	Kantokykyluokka	Valtionosuus prosenttia
1	86	1	86
2	82	2	82
3	78	3	78
4	74	4	73
5	70	5	69
6	66	6	65
7	62	7	61
8	59	8	58
9	55	9	54
10	51	10	50

5 §

Kunta saa valtionosuutta 2 momentissa tarkoitettuihin lukion säädettyjen tehtävien hoitamisesta aiheutuviin käyttökustannuksiin 4 §:n 1 momentin mukaisesti kantokykyluokasta riippuen 51—86 prosenttia, jos lukio täyttää säädetty valtionosuuden ehdot.

5 §

Kunta saa valtionosuutta 2 momentissa tarkoitettuihin lukion säädettyjen tehtävien hoitamisesta aiheutuviin käyttökustannuksiin 4 §:n 1 momentin mukaisesti kantokykyluokasta riippuen 50—86 prosenttia, jos lukio täyttää säädetty valtionosuuden ehdot.

Voimassa oleva laki

6 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta valtionavustuksesta on voimassa, mitä tässä laissa on säädetty valtionosuudesta kunnan lukiolle. Valtionavustus ja sen maksatus määräytyy sijaintikunnan kantokykyluokan perusteella. Muut valtionavustuksen ehdot määrätään asetuksella ja tarvittaessa opetusministeriön päätöksellä.

6 a §

Kunnan iltalukion ja kunnan lukion iltalinjan valtionosuudesta ja -avustuksesta on voimassa, mitä tässä laissa on säädetty kunnan lukiosta. *Valtionosuus ja -avustus määräytyy kuitenkin ylläpitäjäkunnan kantokykyluokan perusteella.*

Yksityisen iltalukion ja yksityisen lukion iltalinjan valtionavustuksesta on voimassa, mitä yksityisen lukion valtionavustuksesta on säädetty. *Valtionavustus määräytyy kuitenkin sijaintikunnan kantokykyluokan perusteella.*

8 §

Kunta saa valtionosuutta 4 §:n 1 momentin mukaisesti kunnan kantokykyluokasta riippuen 51—86 prosenttia niihin kirjaston käyttömenoihin, joiden kunnan asukasta kohti lasketun määrän valtioneuvosto vahvistaa etukäteen vuosittain todennäköisten keskimääräisten kustannusten perusteella erityyppisiä kuntia varten. Milloin kustannustaso on olennaisesti muuttunut siitä tasosta, minkä perusteella käyttökustannusten asukasta kohti laskettu määrä on vahvistettu, valtioneuvosto tarkistaa niiden määrän kalenterivuoden päätyttyä kustannustason muutosta vastaavasti.

13 §

Valtioneuvosto määrää vuosittain ne yleiset perusteet, joita noudattaen kouluhallituksen ja lääninhallituksen on hyväksyttävä rakennuksen luonnospiirustukset ja rakennustapaselostukset sekä määrättävä rakennuksen valtionosuuden perusteena olevat normaalihinnat. Kouluhallitus määrää vuosittain 2 §:n 3 momentin 4 kohdassa ja 7 §:n 3 momentin 4 kohdassa mainittuun huoneilojen ensikertaisen kalustamisen ja varustamiseen myönnettävän valtionosuuden perusteena olevat normaalihinnat.

Ehdotus

6 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta valtionavustuksesta on voimassa, mitä tässä laissa on säädetty valtionosuudesta kunnan lukiolle. *Perustamiskustannuksiin myönnettävä* valtionavustus ja sen maksatus määräytyy sijaintikunnan kantokykyluokan mukaan. Muut valtionavustuksen ehdot määrätään asetuksella ja tarvittaessa opetusministeriön päätöksellä.

6 a §

Kunnan iltalukion ja kunnan lukion iltalinjan valtionosuudesta ja -avustuksesta on voimassa, mitä tässä laissa on säädetty kunnan lukiosta.

Yksityisen iltalukion ja yksityisen lukion iltalinjan valtionavustuksesta on voimassa, mitä yksityisen lukion valtionavustuksesta on säädetty.

8 §

Kunta saa valtionosuutta 4 §:n 1 momentin mukaisesti kunnan kantokykyluokasta riippuen 50—86 prosenttia niihin kirjaston käyttömenoihin, joiden kunnan asukasta kohti lasketun määrän valtioneuvosto vahvistaa etukäteen vuosittain todennäköisten keskimääräisten kustannusten perusteella erityyppisiä kuntia varten. Milloin kustannustaso on olennaisesti muuttunut siitä tasosta, minkä perusteella käyttökustannusten asukasta kohti laskettu määrä on vahvistettu, valtioneuvosto tarkistaa niiden määrän kalenterivuoden päätyttyä kustannustason muutosta vastaavasti.

13 §

Valtioneuvosto *päätää peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennusten suunnittelun, rakentamisen ja normaalihintojen perusteista sekä määrää vuosittain näiden rakennusten huoneilojen normaalihinnat.* Kouluhallitus määrää vuosittain 2 §:n 3 momentin 4 kohdassa ja 7 §:n 3 momentin 4 kohdassa mainitun huoneilojen *ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen normaalihintojen perusteet.* *Huoneilojen normaalihinnat on määrättävä niin, että ne vastaavat taloudellisesti toteutettujen perus-*

Voimassa oleva laki

Normaalihintojen perusteet on määrättävä niin, että *normaalihinnat* vastaavat taloudellisesti toteutettujen peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennusten keskimääräisiä kustannuksia. Normaalihintojen perusteiden määräämistä varten kunnan tulee toimittaa kouluhallitukselle tekemiinsä urakkasopimuksiin perustuvat kustannustiedot peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennushankkeistaan viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun rakennustyöt on aloitettu.

Ehdotus

koulu-, lukio- ja kirjastorakennusten keskimääräisiä kustannuksia. *Koulurakentamisen kustannusseuranta*a varten kunnan tulee toimittaa kouluhallitukselle tekemiinsä urakkasopimuksiin perustuvat kustannustiedot rakennushankkeistaan viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun rakennustyöt on aloitettu. *Hyväksyessään toteuttamisohjelman kouluhallitus tai lääninhallitus määrää hankkeen normaalihinnan.*

15 a §

Oppilaan kotikunnan tulee suorittaa toiselle kunnalle peruskoululain 88 §:n 2 momentissa, lukiolain 26 §:ssä ja iltalukiolain 16 a §:ssä tarkoitettuihin maksuosuuksiin ennakkona kouluhallituksen maksamiin ennakkoihin perustuen kaksi erää, joista ensimmäinen on maksettava helmikuussa ja toinen lokakuussa, jollei kuntien kesken ole toisin sovittu.

Mitä edellä 1 momentissa on säädetty ennakoiden suorittamisesta toiselle kunnalle, sovelletaan myös yksityisen koulun ylläpitäjälle lukiolain 51 §:n ja iltalukiolain 21 §:n 1 momentin mukaan maksettaviin korvauksiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 19 .

Lain 4 §:n 1 momentin, 5 §:n 1 momentin ja 8 §:n 1 momentin muutokset ovat voimassa viisi vuotta tämän lain voimaantulosta ja niitä sovelletaan säännösten voimassaoloaikana syntyneisiin käyttökustannuksiin.

Peruskoulun ja lukion perustamiskustannuksiin myönnetään viiden vuoden aikana tämän lain voimaantulosta valtionosuutta ja -avustusta siten, että luvan saaneiden hankkeiden normaalihinnoista lasketun valtionosuuden ja -avustuksen määrä on yleisen kustannustason muutokset huomioon ottaen keskimäärin vähintään 50, vuosittain kuitenkin vähintään 40, prosenttia suurempi kuin vuosina 1983—87 myönnettyistä luvista aiheutuneen vastaavalla tavalla lasketun valtionosuuden ja -avustuksen määrä.